

The Holy See

PAPA FRANJO

ANGELUS

*Trg Svetog Petra
Nedjelja, 22. listopada 2023.*

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U Evanđelju današnje liturgije govori se o tome kako su se neki farizeji pridružili herodovcima kako bi Isusu postavili zamku. Uvijek su ga pokušavali uvući u klopku. Odlaze k njemu i pitaju ga: „je li dopušteno dati porez caru ili nije?“ (Mt 22, 17). To je podvala: ako Isus kaže da je legitimno plaćati porez, tada staje na stranu političke vlasti koja je trn u oku naroda, a ako kaže da ga se ne plaća može biti optužen za pobunu protiv carstva. Prava zamka. On, međutim, izmiče toj klopki. Traži da mu se pokaže novčić na kojem je carev lik i kaže im: „Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje“ (r. 21). Što to znači?

Te su Isusove riječi ušle u svakodnevni govor, ali ponekad ih se koristi pogrešno - ili bar dijelom netočno - kad se govori o odnosima između Crkve i države, između kršćana i politike; često ih se shvaća na način da Isus želi razdvojiti „cara“ i „Boga“, odnosno zemaljsku i duhovnu stvarnost. Ponekad i mi tako razmišljamo: jedno je vjera sa svojim praksama, a drugo svakodnevni život. A tomu nije tako. Ne. To je „shizofrenija“, kao da vjera ne bi imala veze sa stvarnim životom, s izazovima društva, sa socijalnom pravdom, s politikom i tako dalje.

Isus nam, zapravo, želi pomoći da „caru“ i „Bogu“ damo mjesto koje im po važnosti pripadaju. Briga o zemaljskom poretku, o *polisu*, pripada caru – dakle, politici, civilnim ustanovama,

društvenim i ekonomskim procesima; a mi, koji smo uronjeni u tu stvarnost, moramo vratiti društvu ono što nam ono daje kroz svoj doprinos kao odgovorni građani, posvećujući pažnju onome što nam je povjereno, promičući pravo i pravdu u svijetu rada, pošteno plaćajući poreze, zalažući se za opće dobro, i tako redom. Međutim, Isus istodobno potvrđuje temeljnu stvarnost: da čovjek – *čitav čovjek* i *svako ljudsko* biće – pripada Bogu. To znači da ne pripadamo nijednoj zemaljskoj stvarnosti, nijednom „caru“ ovoga svijeta. Gospodinovi smo i ne smijemo biti robovi nijedne svjetovne vlasti. Na novcu je, dakle, carev lik, ali Isus nas podsjeća da je u naš život utisnuta Božja slika, koju ništa i nitko ne može potamniti. Caru pripadaju stvari ovoga svijeta, ali čovjek i sam svijet pripadaju Bogu: ne zaboravimo to!

Shvatimo, dakle, da Isus svakoga od nas vraća našem vlastitom identitetu: na novcu ovoga svijeta nalazi se carev lik, ali ti – ja, svaki od nas – koji lik nosiš u sebi? Postavimo si ovo pitanje: koju ja sliku nosim u sebi? Ti, čija si ti slika u svome životu? Spominjemo li se da pripadamo Gospodinu ili dopuštamo da nas oblikuje logika svijeta i činimo od posla, politike i novca idole kojima se klanjamo?

Neka nam Sveta Djevica pomogne prepoznati i poštivati svoje vlastito i dostojanstvo svakog čovjeka.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre!

Još jednom moja misao leti onome što se događa u Izraelu i Palestini. Jako sam zabrinut i tužan, molim i izražavam blizinu svima koji pate, taocima, ranjenima, žrtvama i njihovim obiteljima. Mislim na tešku humanitarnu situaciju u Gazi i žalosti me što su posljednjih dana pogođene također anglikanska bolnica i grkopравoslavna župa. Ponovno pozivam da se otvore prostori, da se nastavi dostavljati humanitarna pomoć i da se taoce pusti na slobodu.

Rat, svi ratovi koji se vode u svijetu – mislim i na napaćenu Ukrajinu – je poraz. Rat je uvijek poraz, to je uništenje ljudskog bratstva. Braćo, zaustavite se! Zaustavite se!

Podsjećam da sam idući petak, 27. listopada, proglasio danom posta, molitve i pokore, te da ćemo taj dan navečer u 18 sati u Svetome Petru imati sat molitve tijekom kojeg ćemo moliti za mir u svijetu.

Danas se slavi Svjetski dan misija koji ima temu „Žar u srcu, noge na putu“. Dvije slike koje govore sve! Pozivam sve, u biskupijama i župama, na aktivno sudjelovanje.

Pozdravljam sve vas, Rimljane i hodočasnike, posebno sestre *Siervas de los Pobres hijas del sagrado Corazón de Jesús*, iz Granade; članove *Centro Académico Romano Fundación*; članove Bratovštine *Señor de los Milagros*, Peruanaca u Rimu: i hvala vam, hvala vam na vašem svjedočanstvu! Nastavite tako, s ovom lijepom pobožnošću.

Pozdravljam članove Laičkog misionarskog pokreta „Tutti custodi di umanità“, višeglasni zbor Svetog Antuna Opata iz Cordenonsa i članove vjerničkih udruženja iz Napulja i Casagiovea.

Pozdravljam i djecu „Casa Giardino“ iz Casalmaggiorea, skupinu mladih prijatelja Zajednice Emanuel, ravnatelje i učitelje Katoličke škole Ivana XXIII. u Toulonu, učenike iz „St. Croix“ iz Neuillyja.

Želim svima ugodnu nedjelju. I vama, djeco Bezgrešne. I molim vas ne zaboravite moliti za mene. Dobar tek vidimo se!